

## **Ціноутворення**

(назва вибіркового освітнього компонента)

|                                            |                               |
|--------------------------------------------|-------------------------------|
| Викладач                                   | к.е.н. Шпак Галина Миколаївна |
| Циклова комісія, яка забезпечує викладання | управління та адміністрування |
| Освітньо-професійний ступінь               | фаховий молодший бакалавр     |
| Кількість кредитів                         | 3                             |
| Форма підсумкового контролю                | залік                         |
| Всього годин/аудиторно/самостійно          | 90/60/30                      |

### **Загальний опис дисципліни**

В умовах динамічних змін ринкового середовища дисципліна «Ціноутворення» є важливою складовою професійної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю «Облік і оподаткування», оскільки формує розуміння економічної природи ціни, механізмів її формування та впливу цінових рішень на фінансові результати діяльності суб'єктів господарювання. Оволодіння сучасними підходами до ціноутворення дає змогу майбутнім фахівцям визначати обґрунтований рівень цін на товари та послуги, оцінювати вплив попиту, пропозиції, витрат, конкуренції та державного регулювання на ціни, аналізувати цінову політику підприємств і приймати ефективні фінансово-економічні рішення.

Мета освітнього компонента полягає у формуванні у здобувачів фахової передвищої освіти систематизованих теоретичних знань і практичних навичок щодо принципів, методів та інструментів ціноутворення; оволодінні методиками визначення цін на товари, роботи та послуги, аналізу структури ціни, оцінювання впливу витрат, попиту, пропозиції та конкуренції на її рівень; набутті здатності розробляти й обґрунтовувати цінову політику підприємства та оцінювати ефективність цінових рішень.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» здобувачі освіти у процесі вивчення дисципліни формують такі загальні і спеціальні компетентності:

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Оціночна діяльність» здобувачі освіти у процесі вивчення дисципліни досягають таких результатів навчання:

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

### **Перелік тем лекційних занять**

- Тема 1. Економічна сутність ціни та роль ціноутворення в ринковій економіці.
- Тема 2. Теоретичні основи ціноутворення та функції цін.
- Тема 3. Система цін та їх класифікація.
- Тема 4. Структура ціни та характеристика її основних елементів.
- Тема 5. Чинники, що впливають на формування цін.
- Тема 6. Попит, пропозиція та еластичність у ціноутворенні.
- Тема 7. Витрати підприємства як основа формування ціни.
- Тема 8. Методи ціноутворення та сфери їх застосування.
- Тема 9. Цінова політика підприємства та стратегія ціноутворення.
- Тема 10. Ціноутворення в умовах конкуренції та різних типів ринкових структур.
- Тема 11. Диференціація цін, знижки та цінова дискримінація.
- Тема 12. Ціноутворення на споживчі та промислові товари.
- Тема 13. Ціноутворення у сфері послуг та цифровій економіці.
- Тема 14. Державне регулювання цін та антимонопольна політика.
- Тема 15. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності.

### **Перелік тем практичних занять**

Практичне заняття 1. Ціна в ринковій економіці: визначення функцій та аналіз ролі ціни у прийнятті економічних рішень.

Практичне заняття 2. Система та види цін: класифікація цін за різними економічними ознаками та визначення сфер їх застосування.

Практичне заняття 3. Структура ціни: розрахунок складових ціни товару та визначення впливу окремих елементів на кінцеву ціну.

Практичне заняття 4. Попит і пропозиція: визначення рівноважної ціни та оцінювання впливу зміни ринкових факторів на ціну.

Практичне заняття 5. Еластичність попиту: розрахунок коефіцієнтів цінової еластичності та використання результатів для прийняття цінових рішень.

Практичне заняття 6. Витратний метод ціноутворення: визначення ціни товару на основі собівартості та запланованої норми прибутку.

Практичне заняття 7. Методи ринкового ціноутворення: порівняльний аналіз витратного, конкурентного та ціннісного підходів.

Практичне заняття 8. Ціноутворення та точка беззбитковості: визначення мінімально необхідного обсягу продажу за заданого рівня ціни.

Практичне заняття 9. Цінова політика підприємства: розроблення цінової стратегії для конкретного товару або послуги.

Практичне заняття 10. Конкурентне ціноутворення: аналіз цін конкурентів та обґрунтування оптимальної ціни підприємства.

Практичне заняття 11. Знижки та спеціальні цінові пропозиції: розрахунок ефективності застосування різних видів знижок.

Практичне заняття 12. Ціноутворення на послуги: визначення ціни послуги з урахуванням витрат, попиту, цінності та конкурентного середовища.

Практичне заняття 13. Державне регулювання цін: аналіз випадків встановлення фіксованих, граничних та регульованих цін.

Практичне заняття 14. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності: визначення ціни експортної та імпоротної операції з урахуванням валютних і митних факторів.